

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВНІЧНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«11» червня 2024 року

№ 60/94-рп/к

справа № 422/60/94-рп/к.24

м. Київ

*Про початок розгляду справи
за ознаками порушення законодавства
про захист економічної конкуренції*

Адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання Третього відділу досліджень і розслідувань від 04.06.2024 № 60-03/173-П та відповідні матеріали,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

(1) Північним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) здійснювався розгляд заяви товариства з обмеженою відповідальністю «БЕТОН КОМПЛЕКС» (далі – ТОВ «БЕТОН КОМПЛЕКС») від 08.08.2023 № 02/227-1 (вх. Відділення від 15.08.2023 № 60-01/58-АМ) щодо можливих ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку ПрАТ «АК «Київводоканал» під час стягнення заборгованості за скидання стічних вод у систему каналізації м. Києва (далі – Заява).

(2) Під час здійснення розгляду Заяви Відділенням було направлено до ПрАТ «АК «Київводоканал» вимогу про надання інформації від 05.09.2023 № 60-02/3780.

(3) Листом від 26.09.2023 № 4022/18/36/02-23 (вх. Відділення від 29.09.2023 № 60-01/3262) ПрАТ «АК «Київводоканал» надало відповідь на вищевказану вимогу.

(4) Відділення на виконання доручення Антимонопольного комітету України від 01.12.2023 № 13-01/787 (вх. Відділення від 04.12.2023 № 60-01/168К) здійснювався державний контроль за дотриманням Київською міською радою (Київською міською державною адміністрацією) вимог законодавства про захист економічної конкуренції.

(5) Відділенням до ПрАТ «АК «Київводоканал» направлено вимогу про надання інформації від 27.12.2023 № 60-02/5397.

(6) Відповідь на вказану вимогу ПрАТ «АК «Київводоканал» надало листом від 16.01.2024 № 172/18/36/02-24 (вх. Відділення від 17.01.2024 № 60-01/191).

(7) Відділенням товариству з обмеженою відповідальністю «ГЕШТАЛЬТ КОНСАЛТ» (далі – ТОВ «ГЕШТАЛЬТ КОНСАЛТ»), публічному акціонерному товариству «КІЇВГУМА» (далі – ПАТ «КІЇВГУМА»), товариству з обмеженою відповідальністю «КОМФОРТ МОЛ» (далі – ТОВ «КОМФОРТ МОЛ»), товариству з обмеженою відповідальністю «ДІЛОВА» (далі – ТОВ «ДІЛОВА»), приватному акціонерному

товариству «КОМПАНІЯ РОСТОК» (далі – ПрАТ «КОМПАНІЯ РОСТОК»), товариству з обмеженою відповідальністю «РІАЛ ІСТЕЙТ Ф.К.А.У.» (далі – ТОВ «РІАЛ ІСТЕЙТ Ф.К.А.У.») та фізичній особі підприємцю ЩЕЛКУНОВУ ВОЛОДИМИРУ ІГОРОВИЧУ (далі – ФОП ЩЕЛКУНОВ В.І.) було направлено вимоги про надання інформації від 19.01.2024 № 60-02/212 (за реєстром).

(8) Відділенням ПрАТ «АК «Київводоканал» направлено вимогу про надання інформації від 24.01.2024 № 60-02/263.

(9) Вимога про надання інформації ПАТ «КІЇВГУМА» була повернута до Відділення 26.01.2024 за відсутністю адресата за вказаною адресою.

(10) Листом б/д б/н (вх. Відділення від 30.01.2024 № 60-01/386) ФОП ЩЕЛКУНОВ В.І. надало відповідь на вищевказану вимогу.

(11) Відділенням ФОП ЩЕЛКУНОВ В.І. направлено вимогу про надання інформації від 01.02.2024 № 60-02/424.

(12) Листом від 05.02.2024 № 628 (вх. Відділення від 09.02.2024 № 60-01/528) ТОВ «РІАЛ ІСТЕЙТ Ф.К.А.У.» надало відповідь на вищевказану вимогу за реєстром.

(13) Листом від 06.02.2024 № 53-06 (вх. Відділення від 09.02.2024 № 60-01/532) ПрАТ «КОМПАНІЯ РОСТОК» надало відповідь на вищевказану вимогу за реєстром.

(14) Листом від б/д б/н (вх. Відділення від 12.02.2024 № 60-01/562) ТОВ «ГЕШТАЛЬТ КОНСАЛТ» надало відповідь на вищевказану вимогу за реєстром.

(15) Відповідь на вимогу від 24.01.2024 № 60-02/263 ПрАТ «АК «Київводоканал» надало листом від 09.02.2024 № 480/18/36/02-24 (вх. Відділення від 13.02.2024 № 60-01/584).

(16) Вимога про надання інформації ТОВ «КОМФОРТ МОЛ» була повернута до Відділення 09.02.2024 за закінченням встановленого терміну зберігання.

(17) Вимога про надання інформації ТОВ «ДІЛОВА» була повернута до Відділення 12.02.2024 за закінченням встановленого терміну зберігання.

(18) Відділенням ПрАТ «АК «Київводоканал» направлено вимогу про надання інформації від 09.04.2024 № 60-02/1367е.

(19) Відповідь на вимогу 09.04.2024 № 60-02/1367е ПрАТ «АК «Київводоканал» надало листом від 29.04.2024 № 1626/18/36/02-24 (вх. Відділення від 01.05.2024 № 60-01/1678).

2. ВІДПОВІДАЧ

(20) Київська міська рада включена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування. Ідентифікаційний код юридичної особи *«Інформація доступ до якої обмежено»*, місцезнаходження: *«Інформація доступ до якої обмежено»*. Вид діяльності за КВЕД *«Інформація доступ до якої обмежено»* *«Інформація доступ до якої обмежено»*.

(21) Відповідно до статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також

через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.

(22) Згідно із статтею 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією, цим та іншими підзаконними актами.

(23) **Виконавчий орган Київської міської ради (Київська міська державна адміністрація)** (далі – ВО КМР (КМДА), відповідно до даних Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування. Ідентифікаційний код юридичної особи *«Інформація доступ до якої обмежено»*, місцезнаходження: *«Інформація доступ до якої обмежено»*. Вид діяльності за КВЕД *«Інформація доступ до якої обмежено» «Інформація доступ до якої обмежено»*.

(24) Відповідно до статті 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи, які є підконтрольними і підзвітними відповідним радам.

(25) Згідно із частиною першою статті 16 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.

(26) Отже, відповідно до статті 5 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Київська міська рада та ВО КМР (КМДА) входять до системи місцевого самоврядування.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

(27) Діяльність у сфері надання послуг з централізованого водовідведення в м. Києві протягом досліджуваного періоду з жовтня 2011 року по жовтень 2023 року регулювалась, зокрема:

- Правилами приймання стічних вод підприємств у комунальні та відомчі системи каналізації населених пунктів України, затверджених наказом Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України від 19.02.2002 № 37, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України від 26.04.2002 № 403/6691, які діяли до 21.05.2017 (далі – Правила № 37);

- Інструкцією про встановлення та стягнення плати за скид промислових стічних вод у системи каналізації населених пунктів, затвердженою наказом Держбуду України від 19.02.2002 № 37, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 26.04.2002 за № 402/6690, яка діяла до 21.05.2017 (далі – Інструкція);

- Правилами приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення, затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01.12.2017 № 316, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 15.01.2018 за № 56/31508 (далі – Правила № 316);

- Порядком визначення розміру плати, що справляється за понаднормативні скиди стічних вод до систем централізованого водовідведення, затвердженим наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01.12.2017 № 316, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 15.01.2018 за № 56/31508 (далі – Порядок визначення);

- Правилами приймання стічних вод абонентів у систему каналізації міста Києва, затвердженими розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (Київської

міської державної адміністрації) від 12.10.2011 № 1879 та зареєстрованими в Головному управлінні юстиції у місті Києві від 17.02.2011 за № 44/903 (далі – Правила № 1879).

(28) Відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Водного кодексу України, постанови Кабінету Міністрів України від 01.03.1999 № 303 «Про затвердження Порядку встановлення нормативів збору за забруднення навколишнього природного середовища і стягнення цього збору» (із змінами і доповненнями) (далі – Порядок № 303), Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.1999 № 465, згідно з Будівельними нормами і правилами «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди» (БНІП 2.04.03-85, окрім пункту 6.2) були затверджені Правила № 37.

(29) Пунктом 1.2. Правил № 37 визначалось, що вони поширюються на комунальні підприємства водопровідно-каналізаційного господарства міст і селищ України та інші підприємства, що мають на балансі системи місцевого водопроводу та каналізації (далі – Водоканали), та на всі підприємства, установи, організації незалежно від форм власності й відомчої належності, які скидають свої стічні води в системи каналізації населених пунктів (далі – Підприємства).

(30) Абзацом дванадцятим Пунктом 1.4. Правил № 37 було визначено, що стічні води Підприємств - усі види стічних вод, що утворилися внаслідок їхньої діяльності після використання води в усіх системах водопостачання (господарсько-питного, технічного, гарячого водопостачання тощо), а також поверхневі та дощові води з території Підприємства (з урахуванням субабонентів).

(31) Пунктом 1.5. Правил № 37 встановлено, що на підставі цих правил та Інструкції Водоканали розробляють місцеві правила приймання стічних вод підприємств у систему каналізації населеного пункту (далі – Місцеві Правила приймання), у яких установлюються допустимі концентрації (далі – ДК) для кожної забруднюючої речовини, що може скидатися Підприємствами в систему каналізації, а також відображаються місцеві особливості приймання стічних вод Підприємств у міську каналізацію.

(32) Пунктом 1.8. Правил № 37 передбачалось, що **Водоканали приймають стічні води** Підприємств до комунальної або відомчої каналізації **за умови, якщо** каналізаційна мережа та очисні споруди каналізації мають резерв пропускної спроможності, показники якості стічних вод Підприємства **задовольняють вимоги** Місцевих Правил приймання та укладеного з Водоканалом **договору на приймання стічних вод** (далі – договір, Договір на послуги водовідведення).

(33) Пунктом 2.3. Правил № 37 передбачалось, що **Водоканали зобов'язані:**

- **забезпечити приймання, відведення і очистку стічних вод** у межах розрахункових проектних показників очисних споруд даного населеного пункту **згідно з** вимогами Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами у разі відповідності якості і режиму скиду Стічних Вод Підприємства **умовам укладеного договору** та Місцевим Правилам приймання та за умови відсутності заборгованості за послуги водовідведення;
- **установлювати кожному Підприємству кількісні та якісні показники приймання стічних вод** до міської каналізації, а також вимоги щодо додержання певного режиму скиду стічних вод з урахуванням діючих вимог водокористування **при укладанні договорів** з Підприємствами на послуги водовідведення.

(34) Пунктом 2.4. Правил № 37 передбачалось, що **Підприємства зобов'язані**, зокрема:

- **виконувати в повному обсязі вимоги** цих правил, Місцевих Правил приймання та **Договору** на послуги водовідведення, своєчасно оплачувати рахунки Водоканалу за

надані послуги.

(35) Пунктом 6.2. Правил № 37 передбачено, що Підприємства, які приєднані до системи каналізації, **для укладання договору** про приймання стічних вод **подають** Водоканалу не менше ніж за місяць до початку скиду стічних вод або закінчення терміну попереднього договору:

- лист-заявку на укладення договору на скид стічних вод **із зазначенням** пропонуваного до приймання у каналізацію **об'ємів стічних вод**, графіка їх скиду та характеристикою складу стічних вод за кожним з випусків;
- генплан об'єкта в масштабі 1:500 з каналізаційними мережами та випусками до міської каналізації;
- індивідуальні норми водоспоживання та водовідведення на одиницю продукції або послуг;
- паспорт водного господарства.

(36) Пунктом 6.3. Правил № 37 визначалось, що **істотними умовами договору на скид (приймання) стічних вод Підприємств у систему каналізації є:**

- **обсяги** та режим **скиду стічних вод**;
- розмір та порядок оплати послуг водовідведення;
- ДК забруднюючих речовин у стічних водах, що скидаються Підприємством;
- розмір та порядок плати за скид стічних вод з понаднормативними забрудненнями (з перевищенням ДК забруднюючих речовин) визначається за Інструкцією;
- права та обов'язки сторін договору;
- відповідальність сторін договору.

(37) Тобто, Правилами № 37 (які були чинні станом на дату розробки ПрАТ «АК «Київводоканал» та затвердження виконавчим органом Київської міської ради (Київською міською державною адміністрацією) діючих наразі Правил приймання стічних вод абонентів у систему каналізації міста Києва) було передбачено, що саме в договорі на скид стічних вод мають бути визначені обсяги та умови скиду стічних вод до комунальної або відомчої каналізації.

(38) Положеннями розділу 7 «Порядок контролю за скидом стічних вод у каналізацію населеного пункту» Правил № 37 визначено наступне.

(39) Пунктом 7.1. розділу 7 Правил № 37 Підприємства **зобов'язані** здійснювати контроль за кількістю та якістю стічних вод, які вони скидають до системи міської каналізації. Перелік забруднень, на наявність яких провадиться аналіз, та періодичність контролю встановлюються Водоканалом.

(40) За наявності локальних очисних споруд Підприємства повинні здійснювати кількісний та якісний контроль стічних вод, що надходять, очищених стічних вод та враховувати об'єми видалених із стічних вод осадів.

(41) Місця та періодичність відбору проб Підприємствами мають бути погоджені з Водоканалом, а методики проведення аналізів - з органами державного нагляду (органами Міністерства охорони здоров'я та Мінекоресурсів України).

(42) Результати аналізів стічних вод і замірів їх витрат повинні фіксуватися у робочих журналах, які зберігаються на Підприємстві безстроково.

(43) Пунктом 7.2. розділу 7 Правил № 37 передбачено, що **Підприємства зобов'язані систематично (відповідно до Місцевих Правил приймання) подавати до Водоканалу**

інформацію про об'єми та якісний склад стічних вод, які вони скидають до міської каналізації. Інформацію підписують керівник Підприємства та особа, відповідальна за водовідведення. Керівник Підприємства несе відповідальність за достовірність інформації.

(44) В той же час, пунктом 7.3. розділу 7 Правил № 37 передбачено, що про всі випадки погіршення якості стічних вод, аварійних та залпових скидів шкідливих речовин, проведення аварійно-відновлювальних робіт Підприємства повинні негайно інформувати Водоканал, місцеві органи Мінекоресурсів та Держсанепіднагляду.

(45) Згідно із пунктом 7.4. розділу 7 Правил № 37 Підприємства, які скидають стічні води до міської каналізації, **повинні забезпечити можливість проведення Водоканалом у будь-який час доби контролю за скидом стічних вод**, включаючи надання необхідних відомостей та експлуатаційного персоналу. Порядок та періодичність відбору контрольних проб визначається у Місцевих Правилах приймання.

(46) Відповідно до пункту 7.7. розділу 7 Правил № 37 при проведенні вимірювань на випусках стічних вод Підприємств засоби вимірювань повинні бути повірені органами Держстандарту України та зареєстровані у Водоканалі.

(47) При цьому, пунктом 7.11. розділу 7 Правил № 37 визначено, що у Місцевих Правилах приймання **конкретизується порядок відбору проб стічних вод на аналіз, порядок їх оформлення, а також порядок проведення аналізу проб.**

(48) Таким чином, Правила № 37 поклали на Підприємства обов'язок здійснювати контроль власних стічних вод за різними показниками, крім того передбачають також права та можливості здійснювати такий контроль Водоканалами у будь-який час доби.

(49) Згідно із пунктом 7.8. розділу 7 Правил № 37 з метою контролю якості стічних вод Підприємств Водоканал здійснює відбір разових проб. Виявлені в цих пробах перевищення ДК забруднюючих речовин у стічних водах є підставою **для нарахування плати** за скид понаднормативних забруднень. Відбір контрольних проб стічних вод Підприємств виконується уповноваженими представниками Водоканалу, що фіксується у спеціальному журналі або акті, який підписують як представники Водоканалу, так і представник Підприємства-абонента.

(50) Відповідно до пункту 7.9. розділу 7 Правил № 37 при відмові Підприємства виділити відповідальну особу для відбору проб, зволіканні з допуском представника Водоканалу на територію Підприємства (більш ніж 30 хвилин після його прибуття) або створенні перешкод у відборі проб з боку представників Підприємства, Водоканал виставляє Підприємству рахунок за понаднормативний скид забруднень з коефіцієнтом кратності $K_k = 5$ за розрахунковий місяць, у якому було вчинене дане порушення.

(51) Згідно із пунктом 7.10. розділу 7 Правил № 37 При виявленні перевищення ДК забруднень, установлених договором або Місцевими Правилами приймання, Водоканал після закінчення аналізу направляє Підприємству повідомлення про виявлене перевищення ДК забруднень (листом або телефонограмою) у термін, визначений Місцевими Правилами приймання, але не більше 15 днів. Протягом шестимісячного терміну після виявлення перевищення ДК Водоканал згідно з Господарським процесуальним кодексом України направляє Підприємству претензію, до якої додаються: копія акта про відбір проби, копія результатів аналізу стічних вод, розрахунок величини **додаткової плати** за скид стічних вод (передаються лише ті документи, що відсутні на Підприємстві).

(52) Отже, Правила № 37 визначали для Підприємств виключну відповідальність за дії чи бездіяльність в частині якості та режиму скиду стічних вод (за понадлімітні обсяги скидів стічних вод та за скид понаднормативних забруднень).

(53) Пунктом 1.2. Інструкції визначено, що Інструкція **встановлює єдиний** на території України порядок встановлення та стягнення плати за скиди промислових та інших стічних вод у системи каналізації населених пунктів і поширюється на Водоканали, та на всі Підприємства.

(54) Пункт 1.3. Інструкції визначає, порядком передбачено, що:

- Водоканали здійснюють скиди у водні об'єкти очищених стічних вод з умістом забруднюючих речовин у відповідності до лімітів, що встановлюються органами Мінекоресурсів України, та сплачують збір за забруднення навколишнього природного середовища згідно з Порядком та Інструкцією про порядок обчислення та сплати збору за забруднення навколишнього природного середовища, затвердженою наказом Міністерства охорони навколишнього середовища та ядерної безпеки та Державної податкової адміністрації України від 19.07.99 № 162/379 (із змінами та доповненнями), внесеними наказами Мінекоресурсів та ДПА України від 27.01.2000 № 24/37 та від 28.02.2001 № 75/76;

- Підприємства скидають стічні води в системи комунальної чи відомчої каналізації та сплачують їм за послуги водовідведення відповідно до договорів з Водоканалами. Договори укладають на підставі Місцевих Правил приймання стічних вод Підприємств у систему каналізації міста, Правил користування системами комунального водопостачання та водовідведення в містах і селищах України, затверджених наказом Держжитлокомунгоспу України від 01.07.94 № 65, зареєстрованих у Мін'юсті України 22.07.94 за № 165/374 (далі – Правила користування), та цієї інструкції;

- Підприємства повинні повністю покрити всі витрати Водоканалу, пов'язані з транспортуванням і очищенням стічних вод та справлянням збору за забруднення навколишнього природного середовища. При недотриманні вимог договору та Місцевих Правил приймання сплатити Водоканалу плату за скид понаднормативних забруднень, а також відшкодувати збитки, заподіяні через порушення режиму скиду і допустимих концентрацій забруднюючих речовин у стічних водах, які скидаються Підприємствами.

(55) Відповідно положенням підпункту 2.1. пункту 2 Інструкції у разі повної відповідності якості та режиму скиду стічних вод Місцевим Правилам приймання та умовам укладеного договору Підприємства сплачують за послуги водовідведення за тарифом, установленим згідно з чинним законодавством для відповідної категорії абонентів.

(56) Обсяги стічних вод Підприємств, які підлягають оплаті, визначають згідно з Правилами користування.

(57) Додаткові **обсяги стічних вод Підприємств (не враховані договором)**, що надходять до міської каналізації, потребують додаткових витрат матеріальних та енергетичних ресурсів на їх транспортування та очищення. Порядком № 303, передбачена сплата збору за понадлімітні обсяги скидів забруднюючих речовин у водойми **у п'ятикратному розмірі**.

(58) Підприємства сплачують Водоканалам за скид об'ємів стічних вод, які **перевищують указані в договорі**, у п'ятикратному розмірі встановленого тарифу відповідно до умов договору.

(59) Підприємства, що здійснюють скид та **не мають договору** (або при закінченні строку його дії), сплачують Водоканалам в п'ятикратному розмірі встановленого

тарифу за весь обсяг скинутих за час відсутності договору стічних вод відповідно до Місцевих Правил приймання.

(60) Таким чином, Інструкцією було передбачено здійснення нарахувань у п'ятикратному розмірі встановленого тарифу за скид об'ємів стічних вод, які перевищують указані в договорі, а також за скид стічних вод без укладеного договору.

(61) Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01.12.2017 № 316 на заміну загальноприйнятим Правилам № 37 та Інструкції були затверджені нові загальноприйняті Правила № 316 та Порядок визначення.

(62) Пунктом 2 Правил № 316 передбачено, що ці правила поширюються на суб'єктів господарювання, що провадять господарську діяльність з централізованого водовідведення (відведення та/або очищення стічних вод) (далі – Виконавці), на юридичних осіб незалежно від форм власності та відомчої належності, фізичних осіб - підприємців, фізичних осіб, які провадять незалежну професійну діяльність і взяті на облік як самозайняті особи у контролюючих органах згідно з Податковим кодексом України, які використовують воду (у тому числі питну) для виробництва товарів та надання послуг та скидають стічні води до систем централізованого водовідведення або безпосередньо у очисні споруди системи централізованого водовідведення виконавця (далі – Споживачі).

(63) Положеннями пункту 3 Правил № 316 визначено наступні терміни:

- *вимоги до скиду стічних вод* – вимоги щодо режиму, кількісного та якісного складу стічних вод, які споживач скидає до системи централізованого водовідведення населеного пункту, склад і зміст, порядок надання яких визначено Правилами № 316 та місцевими правилами приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення населеного пункту (далі – Місцеві правила);
- *ДК* – допустима концентрація забруднюючої речовини, г/м-3;
- *договір* – договір про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення;
- *залповий скид до системи централізованого водовідведення* – скид стічних вод з концентраціями забруднюючих речовин, що перевищують більш як у 20 разів допустимі величини показників, визначені в місцевих правилах приймання, та/або з перевищенням обсягів стічних вод, визначених для конкретного споживача;
- *контрольний колодязь* – колодязь на випуску водовідведення споживача безпосередньо перед приєднанням до колектора виконавця або в іншому місці за погодженням із виконавцем мереж з вільним доступом виконавця до такого колодязя;
- *контрольна проба* – проба стічних вод споживача (субспоживача), відібрана виконавцем з контрольного колодязя з метою визначення складу стічних вод, що відводяться до системи централізованого водовідведення виконавця;
- *локальна мережа водовідведення* – система трубопроводів, каналів та/або лотків і споруд на них для збирання й відведення стічних вод з території споживача;
- *мережа водовідведення* – система трубопроводів, каналів та/або лотків і споруд на них для збирання й відведення стічних вод;
- *об'єкт споживача* – окремо розташована територія споживача з відокремленими системами водопостачання і водовідведення;
- *очисні споруди системи централізованого водовідведення* – комплекс споруд для очищення стічних вод перед їх скиданням у водні об'єкти;
- *стічна вода* – вода, що утворилася в процесі господарсько-побутової і виробничої діяльності (крім шахтної, кар'єрної і дренажної води), а також відведена із забудованої території, на якій вона утворилася внаслідок атмосферних опадів;

- *стічна вода технологічного походження* – стічна вода, що утворилася в процесі виготовлення продукції та/або надання послуг;
- *субспоживач* – суб'єкт господарювання, що скидає стічні води до системи централізованого водовідведення через мережі споживача за погодженням зі споживачем і виконавцем на підставі договору зі споживачем та виконавцем.

(64) Пункт 4 Правил № 316 вказує на те що, на підставі цих правил **Виконавець розробляє Місцеві правила**, в яких враховують місцеві особливості приймання та очищення стічних вод, а також визначають ДК, що можуть скидати до системи централізованого водовідведення.

(65) При цьому, абзац другий пункту 4 Правил № 316 визначає, що **Місцеві правила затверджуються органами місцевого самоврядування** та є обов'язковими для Виконавців та Споживачів.

(66) Згідно із пунктом 5 Правил № 316 Виконавці встановлюють кожному конкретному споживачу вимоги до скиду стічних вод до системи централізованого водовідведення на підставі вимог цих правил, а також Місцевих правил.

(67) При цьому, пунктом 6 Правил № 316 встановлено, що Виконавець укладає зі споживачем договір за умови, що мережа водовідведення та очисні споруди системи централізованого водовідведення мають резерв пропускної спроможності. Виконавець приймає стічні води Споживача до системи централізованого водовідведення за умови, що показники якості стічних вод Споживача відповідають вимогам цих правил, Місцевих правил та умовам укладеного з Виконавцем договору.

(68) Пунктом 10 Правил № 316 передбачено, що **приймання стічних вод Споживачів** до системи централізованого водовідведення або безпосередньо на очисні споруди системи централізованого водовідведення здійснюється **виключно за договорами**.

(69) Пунктом 1 розділу II Правил № 316 визначено, що **Виконавці повинні:**

- здійснювати обстеження локальних очисних споруд і мережі водовідведення Споживачів, **вимагати** від Споживачів надання інформації та документів щодо зазначених мереж і споруд, які перебувають на балансі Споживачів, їх технічного стану, **в тому числі документів, що підтверджують проведення відновлення пропускної здатності трубопроводів та колекторів, хімічних реагентів, що використовуються Споживачами та спричиняють забруднення у стічних водах (сертифікати, переліки, проекти), вивозу та утилізації осадів стічних вод, вжиття заходів з метою дотримання якості та режиму скидання стічних вод згідно з вимогами цих правил та Місцевих правил,** в яких може вимагатися надання інших відомостей та **документації, яка не носить дозвільного характеру** та стосується скидання стічних вод на об'єктах Споживачів;
- **контролювати** якість, кількість і режим скидання стічних вод Споживачами;
- **вибірково контролювати** ефективність роботи локальних очисних споруд та вимагати їх налагодження або реконструкції для дотримання вимог цих правил та **Місцевих правил;**
- здійснювати раптовий (не погоджений зі споживачами заздалегідь) відбір контрольних проб. Механізм контролю, зокрема порядок відбору проб встановлюється Місцевими правилами;
- відключати Споживачів від системи водовідведення негайно після усного попередження у разі загрози виходу з ладу систем централізованого водовідведення, порушення технологічного режиму роботи очисних споруд системи централізованого водовідведення та у разі самовільного приєднання Споживачем до систем централізованого водовідведення та/або скидання стічних вод до систем централізованого водовідведення Виконавця **за відсутності чинного договору** на централізоване

водовідведення. При цьому за збитки таких Споживачів Виконавець відповідальності не несе. Підключення до систем водовідведення здійснюється за рахунок Споживача після усунення обставин, що спричинили відключення та відшкодування збитків Виконавцю (у разі їх наявності);

- у разі виявлення порушень Споживачами умов скидання стічних вод, **вимог цих правил, Місцевих правил та умов укладеного з Виконавцем договору**, вимагати їх усунення в установлені виконавцем строки та вживати заходів впливу, передбачених договором, цими правилами та Місцевими правилами.

(70) Пунктом 2 розділу II Правил № 316 передбачено, що **Споживачі повинні:**

- дотримуватися вимог до скиду стічних вод та установлених кількісних та якісних показників стічних вод на випусках водовідведення Споживачів, вимагати від субспоживачів виконання положень цих правил та вимог Місцевих правил;

- **здійснювати систематичний контроль за кількістю та якістю стічних вод**, які скидаються ними до систем централізованого водовідведення, згідно з графіком відбору проб, погодженим із Виконавцем, **надавати Виконавцю інформацію про обсяги та якісний склад стічних вод, які скидають до систем централізованого водовідведення;**

- виконувати на вимогу Виконавця до визначеного ним строку попереднє очищення забруднених стічних вод на локальних очисних спорудах з обов'язковою утилізацією або вивезенням утворених при цьому осадів, якщо стічні води Споживачів не відповідають вимогам цих правил, Місцевих правил та умовам укладеного з виконавцем договору;

- **у разі зміни у своєму водовідведенні** (зміна технологічних процесів або зміна на 30 % і більше попередніх обсягів водовідведення, виконання будівельних робіт на території об'єкта (у разі якщо воно впливає чи може вплинути на виконання Споживачем вимог до скиду, виданих виконавцем), приєднання субспоживача тощо) **повідомляти виконавця у семиденний строк про виникнення таких змін та вносити відповідні зміни до договору;**

- укладати новий договір з виконавцем у разі зміни власника об'єкта;

- **надавати** працівникам Виконавця **необхідну інформацію** щодо своєї системи водовідведення та **вільний доступ** до неї, а також **допомогу** під час відбору проб стічних вод Споживачів, вивчення режиму їх скиду, обстеження системи водовідведення та локальних очисних споруд;

- визначати не менше двох представників, уповноважених представляти Споживача під час відбору проб стічних вод, про що у триденний строк повідомляють Виконавця у письмовій формі та забезпечують присутність уповноваженого представника безпосередньо під час відбору проб стічних вод Виконавцем;

- перевіряти розрахунки ДК стічних вод, які скидаються ними до систем централізованого водовідведення, виконані Виконавцем, у разі незгоди звертатися щодо їх перегляду.

(71) Крім того, розділ VI Правил № 316 визначає порядок контролю за скидом стічних вод до систем централізованого водовідведення.

(72) Пунктом 1 розділу VI Правил № 316 визначено, що **Споживачі здійснюють контроль за кількістю та якістю стічних вод**, які вони скидають до системи централізованого водовідведення або безпосередньо на очисні споруди системи централізованого водовідведення Виконавців. Перелік забруднень, на наявність яких робиться аналіз, та періодичність контролю встановлюються Місцевими правилами.

(73) За наявності локальних очисних споруд споживачі здійснюють кількісний та якісний контроль стічних вод, що надходять на них, очищених стічних вод та враховують об'єми видалених із стічних вод осадів. На вивіз та утилізацію осадів повинні бути оформлені відповідні документи (акти, накладні, рахунки), які зберігаються у споживачів не менше

трьох років.

(74) Місця та періодичність відбору проб споживачами мають бути погоджені з виконавцем.

(75) **Споживачі систематично** у строки, визначені Місцевими правилами, **надають** виконавцю інформацію **про об'єми** та якісний склад **стічних вод**, які вони скидають до системи централізованого водовідведення або безпосередньо на очисні споруди системи централізованого водовідведення виконавців.

(76) **Споживачі зобов'язані мати** та **своєчасно оновлювати** технічну документацію, яка **характеризує стан систем водопостачання та водовідведення Споживача**, а саме відомості про системи водопостачання та водовідведення Споживача, характеристику їх технічних параметрів і фактичного стану, графічний матеріал (генеральний план (топографічний план)) з нанесеними мережами водопостачання і водовідведення та місцем розташування контрольного колодязя, **нормативний розрахунок** водоспоживання та **водовідведення** Споживача, технологічні креслення насосних станцій, план та схему локальних очисних споруд і наявність приладів обліку, відомості про категорії стічних вод Споживача (промислові, господарсько-побутові, поверхневі тощо), характеристику якості стічних вод, що скидаються до системи централізованого водовідведення, інші документи, визначені Місцевими правилами, крім тих, що мають дозвільний характер.

(77) Пунктом 2 розділу VI Правил № 316 вказує на те, що про всі випадки погіршення якості стічних вод, аварійних та залпових скидів забруднюючих речовин, проведення аварійно-відновних робіт Споживачі повинні негайно інформувати Виконавця.

(78) Відповідно до пункту 3 розділу VI Правил № 316 **Споживачі**, які скидають стічні води до системи централізованого водовідведення або безпосередньо на очисні споруди системи централізованого водовідведення Виконавця, **повинні забезпечити** можливість проведення Виконавцем у **будь-який час доби контролю за скидом стічних вод**.

(79) Водночас **Розділ V Правил № 316 визначає заходи впливу у разі порушення вимог щодо скиду стічних вод** до систем централізованого водовідведення.

(80) Так, пункт 1 Розділу V Правил № 316 вказує, що Виконавці та Споживачі є відповідальними за дотримання вимог приймання та скиду стічних вод до систем централізованого водовідведення відповідно до чинного законодавства України.

(81) При цьому, пункт 2 Розділу V Правил № 316 вказує, що у разі не виконання Споживачами цих правил та Місцевих правил щодо дотримання якості та режиму скиду стічних вод Об'єкт Споживача може бути відключений від системи централізованого водовідведення після письмового попередження Виконавцем не менше ніж за п'ять діб.

(82) Пункт 3 Розділу V Правил № 316 передбачає, що у разі стягнення з **Виконавця** грошових сум **за понадлімітні обсяги скидів у водні об'єкти** або інші порушення природоохоронного законодавства він **може вимагати від Споживачів**, з вини яких це сталося, **відшкодування цих сум** у регресному порядку.

(83) При цьому, пунктами 1 і 2 розділу II (визначення розміру плати за скид стічних вод до систем централізованого водовідведення при порушенні вимог щодо якості і режиму їх скидання) Порядку визначення передбачено наступне.

(84) У разі повної відповідності якості та режиму скиду стічних вод Правилам

№ 316, Місцевим правилам та умовам укладеного договору, Споживачі сплачують за послуги водовідведення за тарифом, установленим згідно з чинним законодавством для відповідної категорії Споживачів.

(85) Кількість стічних вод Споживачів, які підлягають оплаті, визначають за фактичними обсягами відповідно до пунктів 2, 12 цього розділу або згідно з Правилами користування.

(86) При цьому, пунктом 10 розділу VI Правил № 316 вказано, що у **Місцевих правилах конкретизуються питання** щодо:

- відбору проб стічних вод на аналіз;
- оформлення процедури відбору проб, у тому числі форми супровідного документа, що складатиметься за результатом відбору проб, з фіксуванням інформації щодо відібраної проби (дата, час, місце відбору; вид, об'єм проби; тип матеріалу тари, його об'єм; процедура попередньої обробки проби; відомості про особу, яка відбирала пробу, тощо) з урахування вимог та положень ДСТУ ISO 5667-2-2003 «Якість води. Відбір проб. Частина 2. Настанови щодо методів відбирання проб», ДСТУ ISO 5667-3-2001 «Якість води. Відбір проб. Частина 3. Настанови щодо зберігання та поводження з пробами», ДСТУ ISO 5667-10-2005 «Якість води. Відбирання проб. Частина 10. Настанови щодо відбирання проб стічних вод», КНД 211.1.0.009-94 «Гідросфера. Відбір проб для визначення складу та властивостей стічних і технологічних вод», Правил користування.

(87) Наявність інших відмінностей Місцевих правил від Правил № 316 не передбачена чинним законодавством.

4. ОБСТАВИНИ, ЯКІ МІСТЯТЬ ОЗНАКИ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

(88) Правила № 1879 розроблені Товариством та затверджені розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 12.10.2011 № 1879.

(89) Пунктом 1.1. Правила № 1879 визначено, що такі правила розроблені, зокрема відповідно до Правил № 37.

(90) Пунктом 1.3. Правил № 1879 встановлено, що Умови на скид - умови на скид стічних вод у міську каналізацію.

(91) Водночас, пунктом 2.4. Правил № 1879 встановлено, що юридична особа або фізична особа – підприємець, яка уклала договір з ПрАТ «АК «Київводоканал» на надання послуг з водопостачання та (або) водовідведення (крім балансоутримувачів житлового фонду та об'єктів соціально-культурного призначення, які не скидають стічні води технологічного та/або побутового походження або у яких немає орендарів чи інших суб'єктів, що скидають стічні води технологічного та/або побутового походження) (далі – Абонент) **зобов'язаний отримати умови на скид та укласти договір** на послуги з водопостачання та водовідведення з ПрАТ «АК «Київводоканал» відповідно до статей 19, 20 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання».

(92) Відповідно до підпункту 3.3.4. пункту 3.1. Правил № 1879 умови на скид видаються на один рік.

(93) Крім того, підпунктом 3.3.5. пункту 3.1. Правил № 1879 якщо Абонентом заявлено про відсутність змін у його водовідведенні умови на скид на наступний рік подовжуються. Абонент **повинен звернутися до ПрАТ «АК «Київводоканал» із письмовим запитом про подовження умов на скид** за один місяць до закінчення строку їх дії.

(94) Пунктом 8.1. Правил № 1879 Абонент **не має права** скидати стічні води **без одержання умов на скид**. За скидання стічних вод **без умов на скид або після закінчення строку їх дії** Абонент сплачує в п'ятикратному розмірі тарифу на послугу з водовідведення за весь період їх відсутності.

(95) При цьому, пунктом 8.2. Правил № 1879 при невиконанні вимог цих правил або умов договору ПрАТ «АК «Київводоканал» має право (після письмового попередження за 7 діб) **скасувати умови на скид** в період їх дії, направивши Абоненту відповідне письмове повідомлення.

(96) Крім того, пунктом 8.6. Правил № 1879 встановлено, що при порушенні цих правил та Правил користування ПрАТ «АК «Київводоканал» має право розглядати весь обсяг стічних вод (за розрахунковий період) **як такий, що перевищує договірний**, і плата за його скидання встановлюється в п'ятикратному розмірі тарифу за водовідведення, зокрема **у разі відсутності у Абонента умов на скид чи закінчення строку їх дії**.

(97) ТОВ «БЕТОН КОМПЛЕКС» отримало 02.08.2023 лист Департаменту екологічного нагляду ПрАТ «АК «Київводоканал» (далі – Департамент) від 24.07.2023 № 2565/15/15/02-23 про **нарахування підвищеного тарифу** за послуги водовідведення без умов на скид (далі – Лист від 24.07.2023).

(98) В Листі від 24.07.2023 Департамент повідомляє, що ТОВ «БЕТОН КОМПЛЕКС» порушило вимоги Правил № 1879, а саме пункти 8.1 та 8.6, зокрема допущено **скидання стічних вод до міської каналізації без діючих (подовжених) умов на скид стічних вод у систему каналізації м. Києва**, відповідно до чого весь обсяг стічних вод ТОВ «БЕТОН КОМПЛЕКС» розглядається як такий, що перевищує договірний. Відповідно ТОВ «БЕТОН КОМПЛЕКС» **нараховано п'ятикратний розмір тарифу** на послугу водовідведення в сумі **«Інформація доступ до якої обмежено»** грн (розрахунок від 29.12.2022 № 5/ВУ-Ф-04/114-07-2022р.).

(99) Крім того, у разі несплати у тридцяти денний термін з дня отримання (02.08.2023) Листа від 24.07.2023 Департамент скасує умови на скид ТОВ «БЕТОН КОМПЛЕКС» з 03.09.2023 та буде **нараховувати п'ятикратний тариф** на послугу водовідведення протягом всього періоду відсутності умов на скид.

(100) При цьому, Департамент у Листі від 24.07.2023 зазначив, що **має право розірвати** з ТОВ «БЕТОН КОМПЛЕКС» **договір** на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення та **відключити ТОВ «БЕТОН КОМПЛЕКС» від мереж водовідведення**.

(101) Водночас,

- Умови на скид реєстраційний номер 1011 від 28.04.2021 ТОВ «БЕТОН КОМПЛЕКС» отримало зі строком дії до 26.04.2022 з дозволенням при водоспоживанні **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/дому скиданням стічних вод в мережу каналізації м. Києва з загальною витратою **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу, у тому числі виробничих **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу, побутових **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу;

- в подальшому у зв'язку з не подовженням строку їх дії ТОВ «БЕТОН КОМПЛЕКС» у період з **27.04.2022** по **17.07.2022** здійснювало скидання стічних вод в мережу каналізації м. Києва без умов на скид;

- 10.08.2022 ТОВ «БЕТОН КОМПЛЕКС» подовжило умови на скид реєстраційний номер 1495 від 10.08.2022 строком дії до 18.07.2023 з дозволенням при водоспоживанні **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/дому скиданням стічних вод в мережу каналізації м. Києва з загальною витратою **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб.

м/добу, у тому числі виробничих *«Інформація доступ до якої обмежено»* куб. м/добу, побутових *«Інформація доступ до якої обмежено»* куб. м/добу,

- в подальшому 20.07.2023 ТОВ «БЕТОН КОМПЛЕКС» знову подовжило умови на скид реєстраційний номер 1943/23 зі строком дії до 18.07.2024 з дозволенням при водоспоживанні *«Інформація доступ до якої обмежено»* куб. м/дому скиданням стічних вод в мережу каналізації м. Києва з загальною витратою *«Інформація доступ до якої обмежено»* куб. м/добу, у тому числі виробничих *«Інформація доступ до якої обмежено»* куб. м/добу, побутових *«Інформація доступ до якої обмежено»* куб. м/добу.

(102) Отже, в період з 27.04.2022 по 17.07.2022 (скидання ТОВ «БЕТОН КОМПЛЕКС» стічних вод в мережу каналізації м. Києва без умов на скид) **обсяг стічних вод ТОВ «БЕТОН КОМПЛЕКС» не змінювався і був на рівні загальних витрат *«Інформація доступ до якої обмежено»* куб. м/добу, у тому числі виробничих *«Інформація доступ до якої обмежено»* куб. м/добу, побутових *«Інформація доступ до якої обмежено»* куб. м/добу.**

(103) Таким чином, фактичний обсяг стічних вод ТОВ «БЕТОН КОМПЛЕКС» (за період з 27.04.2022 по 17.07.2022) **не перевищував договірний.**

(104) З огляду на вищенаведене, розробленими ПрАТ «АК «Київводоканал» Правилами № 1879 **покладено** на Абонентів обов'язок отримання окремого документа - умов на скид для приймання стічних вод у систему каналізації м. Києва, та **встановлено** для Абонентів додаткову відповідальність у вигляді сплати п'ятикратного розміру тарифу за скидання стічних вод у систему каналізації м. Києва без умов на скид, що розглядається Товариством як обсяг стічних вод, що перевищує договірний (тобто понадлімітний).

(105) За результатами аналізу Правил № 37 та Інструкції Відділенням встановлено, що положеннями цих документів не передбачено обов'язок споживачів отримати окремий документ - умови на скид стічних вод у систему каналізації, а також не передбачено відповідальність у п'ятикратному розмірі тарифу за скид стічних вод у систему каналізації без отриманих (подовжених) умов на скид стічних вод у систему каналізації.

(106) Тобто, визначені в Правилах № 1879 умови на скид стічних вод у систему каналізації дублюють положення договору на послуги з водопостачання та водовідведення (на скид (приймання) стічних вод), крім того дублюють відповідальність, яку встановлено у п'ятикратному розмірі тарифу за відсутність такого договору, що спричиняє покладання на Абонентів додаткових, не передбачених загальноприйнятими Правилами № 37 та Інструкцією, обов'язків та відповідальності.

(107) Варто зазначити, що умови на скид Товариства не містять в собі іншої інформації, окрім інформації про обсяги дозволеного скиду стічних вод в мережу каналізації м. Києва, які відповідно до Правил № 37 визначаються в договорі та є його істотною умовою.

(108) За інформацією ПрАТ «АК «Київводоканал», наданою листами від 26.09.2023 № 4022/18/36/02-23 (вх. Відділення від 29.09.2023 № 60-01/3262) та від 29.04.2024 № 1626/18/36/08-24 (вх. Відділення від 01.05.2024 № 60-01/1678), **до 790 суб'єктів господарювання (Абонентів)**, які є споживачами послуг з водовідведення (приймання стічних вод) через приєднані системи Товариства протягом 2022, 2023 року - квітня 2024 року було застосовано штрафи у **п'ятикратному розмірі тарифу** на послуги водовідведення за **скидання стічних вод без отриманих (подовжених) Умов на скид на загальну суму близько *«Інформація доступ до якої обмежено»* грн у 2022 році, *«Інформація доступ до якої обмежено»* у 2023 році та *«Інформація доступ до якої обмежено»* у січні - квітні 2024 року, зокрема серед найбільших є наступні:**

- товариство з обмеженою відповідальністю «РК «БАРБАРИС» (далі – ТОВ «РК «БАРБАРИС») - **«Інформація доступ до якої обмежено»** грн за період скидання стічних вод без умов на скид з 01.08.2020 по 31.07.2023;
- ПрАТ «Компанія Росток» - **«Інформація доступ до якої обмежено»** грн за період скидання стічних вод без умов на скид з 27.06.2021 по 23.02.2022;
- Державне підприємство лікувально-профілактичний комплекс «Феофанія» НАНУ - **«Інформація доступ до якої обмежено»** грн за період скидання стічних вод без умов на скид з 13.09.2020 по 23.02.2022;
- товариство з обмеженою відповідальністю «СФ ЮКРЕЙН ПРОПЕРТІЗ» - **«Інформація доступ до якої обмежено»** грн за період скидання стічних вод без умов на скид з 04.01.2021 по 23.02.2022;
- товариство з обмеженою відповідальністю «НОВОПЕЧЕРСЬКИЙ ПАСАД» - **«Інформація доступ до якої обмежено»** грн за період скидання стічних вод без умов на скид з 01.03.2019 по 23.02.2022;
- товариство з обмеженою відповідальністю «Спорт Оренда-2» - **«Інформація доступ до якої обмежено»** грн за період скидання стічних вод без умов на скид з 02.04.2021 по 23.02.2022.

(109) При цьому ТОВ «РК «БАРБАРИС» застосований штраф за скидання стічних вод без умов на скид на загальну суму **«Інформація доступ до якої обмежено»** грн наразі не сплатило;

(110) ПрАТ «Компанія Росток» застосований штраф за скидання стічних вод без умов на скид на загальну суму **«Інформація доступ до якої обмежено»** грн оскаржувало в судовому порядку (справа № 910/19918/13) та сплатило **«Інформація доступ до якої обмежено»** грн;

(111) Державне підприємство лікувально-профілактичний комплекс «Феофанія» НАНУ застосований штраф за скидання стічних вод без умов на скид на загальну суму **«Інформація доступ до якої обмежено»** грн наразі не сплатило.

(112) Товариство з обмеженою відповідальністю «СФ ЮКРЕЙН ПРОПЕРТІЗ» застосований штраф за скидання стічних вод без умов на скид на загальну суму **«Інформація доступ до якої обмежено»** грн сплатило повністю.

(113) Товариство з обмеженою відповідальністю «НОВОПЕЧЕРСЬКИЙ ПАСАД» застосований штраф за скидання стічних вод без умов на скид на загальну суму **«Інформація доступ до якої обмежено»** грн наразі не сплатило.

(114) Товариство з обмеженою відповідальністю «Спорт Оренда-2» застосований штраф за скидання стічних вод без умов на скид на загальну суму **«Інформація доступ до якої обмежено»** грн наразі не сплатило.

(115) З метою виконання завдань покладених Законом України «Про Антимонопольний комітет України», Відділення здійснило порівняльний аналіз умов приймання стічних вод через приєднані мережі іншими водоканалами північного регіону України (далі разом – Водоканали). За результатами аналізу отриманих відповідей Водоканалів (див. Таблицю № 1) Відділенням встановлено, що **вони не видають суб'єктам господарювання окремий документ - умови на скид стічних вод та, відповідно, не встановлюють для таких споживачів відповідальність у п'ятикратному розмірі тарифу за скид стічних вод у систему централізованого водовідведення без отриманих (подовжених) умов на скид стічних вод.**

Таблиця № 1

Суб'єкт господарювання	Реквізити листа	Текст листа викладено прямою мовою
Комунальне підприємство «Житомирводоканал» Житомирської міської ради (далі – КП «ЖИТОМИРВОДОКАНАЛ»)	Лист від 20.09.2023 № 2/1600 (вх. Відділення від 20.09.2023 № 60-01/3161)	КП «ЖИТОМИРВОДОКАНАЛ» окремо не видає умови на скид стічних вод.
Комунальне підприємство «Черкасиводоканал» Черкаської міської ради (далі – КП «ЧЕРКАСИВОДОКАНАЛ»)	Лист від 18.09.2023 № 4540/04 (вх. Відділення від 20.09.2023 № 60-01/3177)	КП «ЧЕРКАСИВОДОКАНАЛ» окремого документу, що визначає умови на скид стічних вод не видає.
Комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства «Бориспільводоканал» (далі – КП «БОРИСПІЛЬВОДОКАНАЛ»)	Лист від 18.09.2023 № 01-08/2-329 (вх. Відділення від 20.09.2023 № 60-01/3164)	КП «БОРИСПІЛЬВОДОКАНАЛ» не видає суб'єктам господарювання (окремий документ) умови на скид стічних вод.
Комунальне підприємство «Чернігівводоканал» Чернігівської міської ради (далі – КП «ЧЕРНІГІВВОДОКАНАЛ»)	Лист від 14.09.2023 № 04-014/3360 (вх. Відділення від 18.09.2023 № 60-01/3143)	КП «ЧЕРНІГІВВОДОКАНАЛ» окремий документ про умови на скид стічних вод суб'єктам господарювання не видає і не вимагає.

(116) Також, за результатами аналізу наданих Водоканалами місцевих правил приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення м. Черкаси, м. Чернігова, м. Житомира та м. Борисполя Відділенням встановлено, що для приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення м. Черкаси, м. Чернігова, м. Житомира та м. Борисполя отримання окремого документа такого як умови на скид не передбачено, а отже не передбачена відповідальність у п'ятикратному розмірі за відсутність такого документа.

(117) На відмінну від Умов на скид, які видає ПрАТ «АК «Київводоканал» та які необхідно отримувати (подовжувати) кожен рік, в тому числі за умови відсутності змін у водовідведенні, Правила № 37 та № 316 визначають обов'язок: переоформлення договорів у разі збільшення об'ємів стічних вод (абзац п'ятий підпункт 2.4. пункту 2 Правила № 37), та у разі зміни у своєму водовідведенні повідомляти виконавця у семиденний строк про виникнення таких змін та вносити відповідні зміни до договору (підпункт 4 пункту 2 Правил № 316).

(118) При цьому, варто зазначити, що таке збільшення об'ємів стічних вод чи такі зміни у водовідведенні можуть виникнути як через пів року, так і не виникнути ніколи, що вказує на те, що суб'єкт господарювання взагалі може не здійснювати переоформлення договору або не вносити зміни до нього.

(119) Листом від 16.01.2024 № 172/18/36/02-24 (вх. Відділення від 17.01.2024 № 60-01/191) ПрАТ «АК «Київводоканал» надало копії Умов на скид (виданих вперше, продовжених тощо) по 251 суб'єкта господарювання (Абонента), які були вказані в листі ПрАТ «АК «Київводоканал» від 26.09.2023 № 4022/18/36/02-23 (вх. Відділення від 29.09.2023 № 60-01/3262), за період з 01.01.2021 по 31.12.2023, за результатами аналізу яких встановлено, що ТОВ «БЕТОН КОМПЛЕКС» не єдиний суб'єкт господарювання до якого було застосовано штраф попри те, що в період скидання стічних вод в систему централізованого водовідведення м. Києва без умов на скид, а також до вказаного періоду та після нього (до застосування штрафу та після застосування штрафу) обсяг (ліміт) стічних вод не змінювався, зокрема (для прикладу) зазначаємо наступних.

(120) Товариство з обмеженою відповідальністю «ПРОМІНЬ» (далі –

ТОВ «ПРОМІНЬ») - застосований штраф за скидання стічних вод без Умов на скид на загальну суму **«Інформація доступ до якої обмежено»** грн наразі не сплачено:

- умови на скид реєстраційний номер 2517 від 10.10.2018 ТОВ «ПРОМІНЬ» отримало зі строком дії до 18.09.2019 з дозволенням при водоспоживанні **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу скиданням стічних вод в мережу каналізації м. Києва з загальною витратою **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу, у тому числі виробничих **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу, побутових **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу;
- в подальшому у зв'язку з не подовженням строку їх дії ТОВ «ПРОМІНЬ» у період з **19.09.2019** по **23.02.2022** здійснювало скидання стічних вод в мережу каналізації м. Києва без умов на скид у зв'язку з чим ПрАТ «АК «Київводоканал» на підставі розрахунку від 22.08.2022 № 15/ВУ-Ф-01/255-02-2022р наклало на ТОВ «ПРОМІНЬ» штраф на загальну суму **«Інформація доступ до якої обмежено»** грн;
- на підставі заяви ТОВ «ПРОМІНЬ» від 31.08.2022 № 9096/0/36/01-22 ПрАТ «АК «Київводоканал» подовжило ТОВ «ПРОМІНЬ» умови на скид за реєстраційним номером 1834 від 13.09.2022 строком дії до 31.08.2023 з дозволенням при водоспоживанні **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу скиданням стічних вод в мережу каналізації м. Києва з загальною витратою **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу, у тому числі виробничих **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу, побутових **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу.

(121) Товариство з обмеженою відповідальністю «ТВ-ТОНІС» (далі – ТОВ «ТВ-ТОНІС») - застосований штраф за скидання стічних вод без Умов на скид на загальну суму **«Інформація доступ до якої обмежено»** грн сплачено:

- умови на скид реєстраційний номер 320 від 10.02.2021 ТОВ «ТВ-ТОНІС» отримало зі строком дії до 14.01.2022 з дозволенням при водоспоживанні **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу скиданням стічних вод в мережу каналізації м. Києва з загальною витратою **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу, у тому числі виробничих **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу, побутових **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу;
- в подальшому у зв'язку з не подовженням строку їх дії ТОВ «ТВ-ТОНІС» у період з **15.01.2022** по **23.02.2022** здійснювало скидання стічних вод в мережу каналізації м. Києва без умов на скид у зв'язку з чим ПрАТ «АК «Київводоканал» на підставі розрахунку від 18.08.2022 № 15/ВУ-Ф-01/593-02-2022р наклало на ТОВ «ТВ-ТОНІС» штраф на загальну суму **«Інформація доступ до якої обмежено»** грн;
- на підставі заяви ТОВ «ТВ-ТОНІС» від 11.11.2022 № 10587/1/36/01-22 ПрАТ «АК «Київводоканал» подовжило ТОВ «ТВ-ТОНІС» умови на скид за реєстраційним номером 2889/22 від 07.12.2022 строком дії до 11.11.2023 з дозволенням при водоспоживанні **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу скиданням стічних вод в мережу каналізації м. Києва з загальною витратою **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу, у тому числі виробничих **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу, побутових **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу;
- в подальшому ПрАТ «АК «Київводоканал» подовжило ТОВ «ТВ-ТОНІС» умови на скид за реєстраційним номером 3636/23 від 30.11.2023 строком дії до 11.11.2024 з дозволенням при водоспоживанні **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу скиданням стічних вод в мережу каналізації м. Києва з загальною витратою **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу, у тому числі виробничих **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу, побутових **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу.

(122) Приватне акціонерне товариство «ГОТЕЛЬ САЛЮТ» (далі – ПрАТ «ГОТЕЛЬ САЛЮТ») - застосований штраф за скидання стічних вод без Умов на скид на загальну суму **«Інформація доступ до якої обмежено»** грн сплачено:

- умови на скид реєстраційний номер 163 від 15.01.2020 ПрАТ «ГОТЕЛЬ САЛЮТ»

отримало зі строком дії до 26.12.2020 з дозволенням при водоспоживанні **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу скиданням стічних вод в мережу каналізації м. Києва з загальною витратою **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу, у тому числі виробничих **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу, побутових **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу;

- в подальшому ПрАТ «АК «Київводоканал» подовжило ПрАТ «ГОТЕЛЬ САЛЮТ» умови на скид за реєстраційним номером 200 від 27.01.2021 строком дії до 26.12.2021 з дозволенням при водоспоживанні **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу скиданням стічних вод в мережу каналізації м. Києва з загальною витратою **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу, у тому числі виробничих **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу, побутових **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу;

- в подальшому у зв'язку з не подовженням строку їх дії ПрАТ «ГОТЕЛЬ САЛЮТ» у період з **27.12.2021** по **23.02.2022** здійснювало скидання стічних вод в мережу каналізації м. Києва без умов на скид у зв'язку з чим ПрАТ «АК «Київводоканал» на підставі розрахунку від 23.09.2022 № 15/ВУ-Ф-02/005-02-2022р наклало на ПрАТ «ГОТЕЛЬ САЛЮТ» штраф на загальну суму **«Інформація доступ до якої обмежено»** грн;

- на підставі заяви ПрАТ «ГОТЕЛЬ САЛЮТ» від 27.09.2022 № 10475/0/36/01-22 ПрАТ «АК «Київводоканал» подовжило ПрАТ «ГОТЕЛЬ САЛЮТ» умови на скид за реєстраційним номером 2119/22 від 19.10.2022 строком дії до 27.09.2023 з дозволенням при водоспоживанні **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу скиданням стічних вод в мережу каналізації м. Києва з загальною витратою **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу, у тому числі виробничих **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу, побутових **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу.

(123) Товариство з обмеженою відповідальністю «ДІЛОВА» (далі – ТОВ «ДІЛОВА») - застосований штраф за скидання стічних вод без умов на скид на загальну суму **«Інформація доступ до якої обмежено»** грн наразі не сплачено:

- умови на скид реєстраційний номер 2866 від 15.10.2020 ТОВ «ДІЛОВА» отримало зі строком дії до 28.09.2021 з дозволенням при водоспоживанні **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу скиданням стічних вод в мережу каналізації м. Києва з загальною витратою **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу, у тому числі виробничих **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу, побутових **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу;

- в подальшому у зв'язку з не подовженням строку їх дії ТОВ «ДІЛОВА» у період з **29.09.2021** по **23.02.2022** здійснювало скидання стічних вод в мережу каналізації м. Києва без умов на скид у зв'язку з чим ПрАТ «АК «Київводоканал» на підставі розрахунку від 21.11.2022 № 15/ВУ-Ф-02/335-12-2022р наклало на ТОВ «ДІЛОВА» штраф на загальну суму **«Інформація доступ до якої обмежено»** грн;

- на підставі заяви ТОВ «ДІЛОВА» від 14.10.2022 № 11255/0/36/01-22 ПрАТ «АК «Київводоканал» подовжило ТОВ «ДІЛОВА» умови на скид за реєстраційним номером 2344/22 від 09.11.2022 строком дії до 14.10.2023 з дозволенням при водоспоживанні **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу скиданням стічних вод в мережу каналізації м. Києва з загальною витратою **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу, у тому числі виробничих **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу, побутових **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу;

- в подальшому ПрАТ «АК «Київводоканал» подовжило ТОВ «ДІЛОВА» умови на скид за реєстраційним номером 2023/2866 від 12.10.2023 строком дії до 14.10.2024 з дозволенням при водоспоживанні **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу скиданням стічних вод в мережу каналізації м. Києва з загальною витратою **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу, у тому числі виробничих **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу, побутових **«Інформація доступ до якої обмежено»** куб. м/добу.

(124) Товариство з обмеженою відповідальністю «АКАДЕМФІЛЬМ» (далі – ТОВ «АКАДЕМФІЛЬМ») - застосований штраф за скидання стічних вод без Умов на скид на загальну суму *«Інформація доступ до якої обмежено»* грн сплачено частково (*«Інформація доступ до якої обмежено»*):

- умови на скид реєстраційний номер 85 від 13.01.2021 ТОВ «АКАДЕМФІЛЬМ» отримало зі строком дії до 30.12.2021 з дозволенням при водоспоживанні *«Інформація доступ до якої обмежено»* куб. м/добу скиданням стічних вод в мережу каналізації м. Києва з загальною витратою *«Інформація доступ до якої обмежено»* куб. м/добу, у тому числі виробничих *«Інформація доступ до якої обмежено»* куб. м/добу, побутових *«Інформація доступ до якої обмежено»* куб. м/добу;
- в подальшому у зв'язку з не подовженням строку їх дії ТОВ «АКАДЕМФІЛЬМ» у період з **31.12.2021** по **23.02.2022** здійснювало скидання стічних вод в мережу каналізації м. Києва без умов на скид у зв'язку з чим ПрАТ «АК «Київводоканал» на підставі розрахунку від 17.10.2022 № 15/ВУ-Ф-01/1170-02-2022р наклало на ТОВ «АКАДЕМФІЛЬМ» штраф на загальну суму *«Інформація доступ до якої обмежено»* грн;
- на підставі заяви ТОВ «АКАДЕМФІЛЬМ» від 06.02.2023 № 1847/0/36/01-23 ПрАТ «АК «Київводоканал» подовжило ТОВ «АКАДЕМФІЛЬМ» умови на скид за реєстраційним номером 696/23 від 01.03.2023 строком дії до 06.02.2024 з дозволенням при водоспоживанні *«Інформація доступ до якої обмежено»* куб. м/добу скиданням стічних вод в мережу каналізації м. Києва з загальною витратою *«Інформація доступ до якої обмежено»* куб. м/добу, у тому числі виробничих *«Інформація доступ до якої обмежено»* куб. м/добу, побутових *«Інформація доступ до якої обмежено»* куб. м/добу.

(125) За результатами аналізу договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, укладених між ПрАТ «АК «Київводоканал» та вказаними суб'єктами господарювання Відділенням встановлено наступне:

- предметом цих договорів є надання споживачу (Абоненту) послуг з постачання питної води та приймання від нього стічних вод у систему централізованого водовідведення м. Києва за адресами об'єкта водоспоживання, зазначеними у дислокації об'єктів централізованого водопостачання та централізованого водовідведення та на підставі пред'явлених Споживачем вимог до скиду стічних вод у систему централізованого водовідведення м. Києва, а також обов'язок Споживача здійснювати своєчасну оплату наданих йому Виконавцем послуг на умовах цього договору та дотримуватися порядку користування питною водою з комунальних водопроводів і приймання стічних вод, що встановлені Правилами № 190, Правилами приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення та Порядку визначення розміру плати, що справляється за понаднормативні скиди стічних вод до систем централізованого водовідведення, затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01.12.2017 № 316, Правилами № 1879, а також дотримуватися норм, визначених іншими нормативними актами, що регулюють правовідносини, які виникають за цим договором (пункт 1.1 договору);
- **Споживач забезпечує наявність та своєчасне подовження Вимог до скиду стічних вод** (Умов на скид) згідно із вимогами чинного законодавства, а також **забезпечує скид стічних вод з дотриманням допустимих концентрацій забруднюючих речовин, норм про зобов'язання щодо сплати додаткової плати за скид стічних вод у разі відсутності вимог до скиду в розмірі визначеному згідно з чинним законодавством, своєчасного подовження у встановленому порядку вимоги до скиду стічних вод** (пункт 1.5 договору);
- за неоплату виставленого Виконавцем згідно з цим договором рахунку, вимоги чи іншого документу щодо оплати отриманих послуг, Споживач сплачує Виконавцю штраф у розмірі 10% від несплаченої суми. Сплата штрафу не звільняє Споживача від обов'язку оплатити рахунок, вимогу чи інший документ щодо оплати отриманих послуг (пункт 4.7

договору);

- у разі порушення Споживачем пунктів 1.1, 1.5 цього договору, останній сплачує Виконавцю плату за скид стічних вод без чинних Вимог до скиду стічних вод, яка нараховується у п'ятикратному розмірі тарифу за водовідведення, відповідно до вимог чинного законодавства (пункт 4.12 договору).

(126) Для з'ясування всіх обставин та всебічного дослідження предмета справи № 318/60/101-рп/к.23, із **790 суб'єктів господарювання (Абонентів)**, до яких ПрАТ «АК «Київводоканал» було застосовано штрафи за скидання стічних вод без умов на скид на загальну суму близько **«Інформація доступ до якої обмежено» грн** у 2022 році, **«Інформація доступ до якої обмежено» грн** у 2023 році та **«Інформація доступ до якої обмежено» грн** у січні - квітні 2024 року, Відділення направило вимоги про надання інформації, зокрема, таким суб'єктам господарювання:

- ПрАТ «КОМПАНІЯ РОСТОК» (штраф за скидання стічних вод без умов на скид становив **«Інформація доступ до якої обмежено» грн** та оскаржувався в судовому порядку [справа № 910/19918/13], в подальшому було сплачено **«Інформація доступ до якої обмежено» грн**);
- публічному акціонерному товариству «КИЇВГУМА» (штраф за скидання стічних вод без умов на скид становив **«Інформація доступ до якої обмежено» грн** та наразі не сплачений);
- ТОВ «РІАЛ ІСТЕЙТ Ф.К.А.У.» (штраф за скидання стічних вод без умов на скид становив **«Інформація доступ до якої обмежено» грн** та був сплачений);
- ТОВ «ГЕШТАЛЬТ КОНСАЛТ» (штраф за скидання стічних вод без умов на скид становив **«Інформація доступ до якої обмежено» грн** та був сплачений частково у розмірі **«Інформація доступ до якої обмежено» грн**);
- ТОВ «КОМФОРТ МОЛ» (штраф за скидання стічних вод без умов на скид становив **«Інформація доступ до якої обмежено» грн** та був сплачений);
- ТОВ «ДІЛОВА» (штраф за скидання стічних вод без умов на скид становив **«Інформація доступ до якої обмежено» грн** та був сплачений частково у розмірі **«Інформація доступ до якої обмежено» грн**);
- ФОП ЩЕЛКУНОВ В.І (штраф за скидання стічних вод без умов на скид становив **«Інформація доступ до якої обмежено» грн** та наразі не сплачений).

(127) Вимоги про надання інформації вказаним суб'єктам господарювання були направлені на з'ясування, зокрема:

- можливих понесених суб'єктом господарювання **додаткових** матеріальних витрат при подовженні умов на скид стічних вод відповідно до підпункту 3.3.5. пункту 3.1. Правил № 1879;
- необхідності (доцільним) кожен рік відповідно до підпункту 3.3.5. пункту 3.1. Правил № 1879 подовжувати умови на скид стічних вод з огляду на те, що **обсяг (ліміт) скидання стічних вод у суб'єкта господарювання не змінився**;
- **переліку додаткових документів**, окрім письмового запиту про подовження умов на скид стічних вод (відповідно до підпункту 3.3.5. пункту 3.1. Правил № 1879), які суб'єкту господарювання необхідно виготовляти, збирати та **подавати** до ПрАТ «АК «Київводоканал» при подовженні умов на скид стічних вод відповідно до підпункту 3.3.5. пункту 3.1. Правил № 1879;
- **інших заходів**, які здійснює/може здійснювати ПрАТ «АК «Київводоканал», окрім умов на скид стічних вод, ПрАТ «АК «Київводоканал» для моніторингу **змін** у каналізаційних мережах, об'ємів стоків суб'єкта господарювання;
- накладання на суб'єктів господарювання штрафів за результатами здійснення вказаного вище моніторингу.

(128) За результатами аналізу відповідей було з'ясовано наступне (див. Таблицю № 2).

Таблиця № 2

Суб'єкт господарювання та реквізити листа	Можливі понесені <u>додаткові</u> матеріальні витрати при подовженні умов на скид	Необхідність (доцільність) кожен рік подовжувати умови на скид стічних вод з огляду на те, що <u>обсяг (ліміт) скидання стічних вод у с/г не змінився</u>	<u>Перелік додаткових документів</u> (окрім письмового запиту про подовження умов на скид стічних вод), які с/г виготовляє, збирає та подає при подовженні умов на скид стічних вод	<u>Інші заходи, які здійснює/може здійснювати</u> ПрАТ «АК «Київводоканал» (окрім умов на скид стічних вод) для моніторингу змін у каналізаційних мережах об'ємів стоків с/г
ФОП ЩЕЛКУН ОВ В.І. лист б/д б/н (вх. Відділення від 30.01.2024 № 386)	понесло витрати у розмірі «Інформація доступ до якої обмежено» грн за послуги з видачі розрахунків обґрунтування потреби у воді та оцінки обсягів водокористування	вважає не доцільним кожен рік подовжувати умови на скид стічних вод з огляду на те, що обсяг (ліміт) скидання стічних вод у суб'єкта господарювання не змінився, водночас готова надавати інформацію, зокрема, розрахунок обґрунтування потреби у воді та оцінку обсягів водокористування за допомогою електронного листування		щонайменше має можливість звернутися до суб'єкта господарювання з офіційним запитом для моніторингу змін у каналізаційних мережах, об'ємів стоків суб'єкта господарювання, а також перевірити показники засобу врегульованої техніки (лічильника)
ТОВ «ГЕШТАЛЬТ КОНСАЛТ» Листом б/д б/н (вх. Відділення від 12.02.2024 № 60-01/562)	сплачує за нормативний розрахунок водоспоживання та водовідведення	вважає не доцільним кожен рік подовжувати умови на скид стічних вод з огляду на те, що обсяг (ліміт) скидання стічних вод у суб'єкта господарювання не змінився		
ПрАТ «КОМПАНІЯ РОСТОК» лист від 06.02.2024 № 53-06 (вх. Відділення від 09.02.2024 № 60-01/532)	сплачує за нормативний розрахунок водоспоживання та водовідведення	у випадку відсутності змін у водовідведенні абонента необхідність подовжувати умови на скид стічних вод відсутня	оригінал умов на скид за минулий період, акт прочистки каналізаційних мереж, результати хімічних аналізів за поточний рік, нормативний розрахунок на поточний рік, перелік орендарів та/або субабонентів, дані про вивезення та утилізацію небезпечних	моніторинг змін у каналізаційних мережах абонента можна забезпечити шляхом інспекційного обстеження, а моніторинг об'ємів стоків можна забезпечити щорічною подачею абонентом нормативного розрахунку водоспоживання та водовідведення на поточний рік

ТОВ «РІАЛ ІСТЕЙТ Ф.К.А.У.» лист від 05.02.202 4 № 628 (вх. Відділенн я від 09.02.202 4 № 60- 01/528)	сплачує за нормативний розрахунок водоспоживання та водовідведення	не вважає необхідним (доцільним) кожен рік подовжувати умови на скид стічних вод якщо обсяг (ліміт) скидання стічних вод у суб'єкта господарювання не змінився	відходів оригінал умов на скид за минулий період, акт прочистки каналізаційних мереж, результати хімічних аналізів за поточний рік, нормативний розрахунок на поточний рік, перелік орендарів та/або субабонентів, дані про вивезення та утилізацію небезпечних відходів	здійснювати обстеження водопровідних та каналізаційних систем абонента та складати акти за результатами цих обстежень; у будь- який час за участю представника абонента відбирати проби стічних вод, тощо
--	--	--	--	---

(129) Таким чином, вищевказані суб'єкти господарювання мають єдину ґрунтовну позицію щодо **відсутності (необхідності) кожен рік подовжувати умови на скид стічних вод, якщо обсяг (ліміт) скидання стічних вод у суб'єкта господарювання не змінився.**

(130) При цьому обґрунтовано, з посиланням на нормативно правові акти, вказують на повноваження та можливості ПрАТ «АК «Київводоканал» здійснювати інші заходи для моніторингу змін у каналізаційних мережах, об'ємів стоків суб'єкта господарювання, зокрема **здійснювати обстеження водопровідних та каналізаційних систем абонента та складати акти** за результатами цих обстежень, у будь-який час за участю представника абонента **відбирати проби стічних вод**, здійсненням офіційних запитів щодо отримання нормативного розрахунку водоспоживання та водовідведення на поточний рік тощо.

(131) Щодо переліку додаткових документів, окрім письмового запиту про подовження умов на скид стічних вод (відповідно до підпункту 3.3.5. пункту 3.1. Правил № 1879), які суб'єкт господарювання має виготовляти, збирати та подавати до ПрАТ «АК «Київводоканал» при подовженні умов на скид стічних вод (відповідно до підпункту 3.3.5. пункту 3.1. Правил № 1879) та, як наслідок, можливих понесених суб'єктом господарювання додаткових матеріальних витрат при подовженні умов на скид стічних вод (відповідно до підпункту 3.3.5. пункту 3.1. Правил № 1879) звертаємо увагу на наступне.

(132) На офіційному вебсайті ПрАТ «АК «Київводоканал» за посиланням <https://www.vodokanal.kiev.ua/perel%D1%96k-neobx%D1%96dnix-dokument%D1%96v> зазначена інформація про те, що **«Якщо зміни у водовідведенні відсутні, Умови на скид на наступний рік подовжуються. Для цього необхідно подати письмовий запит і оригінал умов на скид стічних вод за попередній період. Бажано подати необхідні документи за один місяць до закінчення строку дії попередніх Умов на скид».**

(133) За вказаним посиланням також розміщено конкретний перелік документів, які необхідно подавати (за вимогою) до ПрАТ «АК «Київводоканал» при подовженні умов на скид стічних вод, зокрема:

- оригінал умов на скид за минулий період;
- акти прочистки каналізаційних мереж, що знаходяться на балансі підприємства, за поточний рік з хімічним аналізом;

- здійснювати систематичний контроль за кількістю та якістю стічних вод згідно з графіком відбору проб та не пізніше 10-го числа наступного місяця **надавати** в ДЕН протоколи хімічних аналізів;
- необхідний допоміжний матеріал стосовно скиду стічних вод, а саме:
 - довідку (угоду) на приймання додаткових обсягів в період дощів та сніготанення;
 - нормативний розрахунок водоспоживання та водовідведення погоджений Дніпровським басейновим управлінням водних ресурсів на поточний період;
 - перелік субабонентів/орендарів (за наявністю);
 - дані про утилізацію осадів з очисних споруд.

(134) Необхідність подачі всіх або частини зазначених документів при подовженні умов на скид стічних вод також підтверджено відповідями споживачів ПрАТ «АК «Київводоканал», наведеними у Таблиці № 2.

(135) При цьому, підпунктом 3.3.5 пункту 3.1 Правил № 1879 передбачено, якщо Абонентом заявлено про відсутність змін у його водовідведенні умови на скид на наступний рік подовжуються. Абонент **повинен звернутися до ПрАТ «АК «Київводоканал» із письмовим запитом про подовження умов на скид** за один місяць до закінчення строку їх дії.

(136) Таким чином, перелік документів, необхідних для подовження умов на скид стічних вод, вказаний у Правилах № 1879, відрізняється від переліку, вказаного на офіційному вебсайті ПрАТ «АК «Київводоканал» за посиланням <https://www.vodokanal.kiev.ua/perel%D1%96k-neobx%D1%96dnix-dokument%D1%96v>.

(137) Підсумовуючи вищенаведене можна зробити висновок про те, що Правилами № 37, які діяли до 21.05.2017, та Правилами № 316, які наразі є діючими, передбачено усі зобов'язання Споживачів, усі повноваження Виконавців, види порушень та відповідальність за такі порушення тощо. Отже, передбачені Правилами № 1879 **необґрунтовані додаткові обов'язки та санкції для суб'єктів господарювання** призводять до додаткових витрат споживачів, які користуються послугами з водовідведення (приймання стічних вод) ПрАТ «АК «Київводоканал», та, як наслідок, ущемлення їх інтересів при отриманні вказаних послуг.

(138) Крім того, ПрАТ «АК «Київводоканал» листом від 29.04.2024 № 1626/18/36/08-24 (вх. Відділення від 01.05.2024 № 60-01/1678) зазначило, що відповідно до пункту 20 розділу III Правил № 190, **у разі зміни цільового призначення приміщення та/або запланованих змін господарської діяльності споживачів, якщо вони ведуть до зміни обсягів спожитої питної води та скидів стічних вод, у місячний строк споживачі до дати виникнення змін надають виконавцю послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення заяву та відповідні документи для одержання технічних умов та внесення змін до договору.**

(139) Пунктом 9 розділу III Правил № 190 визначено, що технічні умови повинні включати:

- місце та спосіб підключення до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення;
- **обсяг та тиск води, режим водопостачання;**
- **обсяги, вид та показники якості стічних вод, що скидаються;**
- рекомендовані матеріали труб та перелік арматури і обладнання на них, глибину залягання трубопроводів;
- місце встановлення приладів обліку води, їх діаметр, тип, параметри, вимоги до встановлення;

- умови для влаштування проміжного резервуара, насосів - підвищувачів тиску, регуляторів тиску та обмежувачів;
- графічний матеріал із нанесенням відповідних інженерних мереж, місця приєднання до них об'єкта, місце розмежування балансової належності;
- термін дії технічних умов.

(140) Отже, суб'єкти господарювання отримують у ПрАТ «АК «Київводоканал» технічні умови на підключення до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення з вказаними обсягами водопостачання та водовідведення, а також з видами та показниками якості стічних вод, а у разі відповідних змін, зокрема у водовідведенні, суб'єкти господарювання мають отримати у Товариства нові технічні умови з урахуванням таких змін.

5. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

(141) Розроблення ПрАТ «АК «Київводоканал» Правил приймання стічних вод абонентів у систему каналізації міста Києва, затверджених розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 12.10.2011 № 1879, положеннями яких передбачено обов'язки абонентів (споживачів) отримати у ПрАТ «АК «Київводоканал» умови на скид стічних вод у міську каналізацію, подовжувати строк їх дії та сплачувати в п'ятикратному розмірі тариф на послуги з водовідведення за весь період їх відсутності (у тому числі за відсутності змін у водовідведенні [обсягах скидання стічних вод] після закінчення строку їх дії), призвело до додаткових витрат споживачів, які користуються послугами з водовідведення (приймання стічних вод) ПрАТ «АК «Київводоканал», та, як наслідок, ущемлення їх інтересів при отриманні вказаних послуг.

(142) Такі дії ПрАТ «АК «Київводоканал» були б неможливими за умови існування значної конкуренції на ринку послуг з водовідведення (приймання стічних вод) в межах *«Інформація доступ до якої обмежено»*, де розташовані каналізаційні мережі, які знаходяться на балансі (у володінні, користуванні, оперативному управлінні тощо) Товариства та використовуються (експлуатуються) ним для надання таких послуг своїм абонентам (споживачам), адже в такому випадку споживачі мали б можливість обирати між кількома виконавцями, та, у разі ущемлення їх інтересів, обрали б іншого виконавця таких послуг.

(143) У випадку ж відсутності конкуренції на відповідному ринку і, як наслідок, відсутності у споживачів альтернативи щодо придбання таких послуг, інакше ніж у ПрАТ «АК «Київводоканал», вищезазначені дії призводять до настання негативних для споживачів наслідків.

(144) Таким чином, дії ПрАТ «АК «Київводоканал», які полягають у розробленні Правил приймання стічних вод абонентів у систему каналізації міста Києва, затверджених розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 12.10.2011 №1879, положеннями яких передбачено обов'язки абонентів (споживачів) отримати у ПрАТ «АК «Київводоканал» умови на скид стічних вод у міську каналізацію, подовжувати строк їх дії та сплачувати в п'ятикратному розмірі тариф на послуги з водовідведення за весь період їх відсутності (у тому числі за відсутності змін у водовідведенні [обсягах скидання стічних вод] після закінчення строку їх дії), містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополюним (домінуючим) становищем на ринку послуг з водовідведення (приймання стічних вод) в межах *«Інформація доступ до якої обмежено»*, де розташовані каналізаційні мережі, які

знаходяться на балансі (у володінні, користуванні, оперативному управлінні тощо) Товариства та використовуються (експлуатуються) ним для надання таких послуг своїм абонентам (споживачам), що призвело до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.

(145) При цьому ВО КМР (КМДА), затвердивши розпорядженням від 12.10.2011 №1879 Правил № 1879, положеннями яких передбачено обов'язки абонентів (споживачів) отримати у ПрАТ «АК «Київводоканал» умови на скид стічних вод у міську каналізацію, подовжувати строк їх дії та сплачувати в п'ятикратному розмірі тариф на послуги з водовідведення за весь період їх відсутності (у тому числі за відсутності змін у водовідведенні [обсягах скидання стічних вод] після закінчення строку їх дії), легітимізувало порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку вказаного суб'єкта господарювання, у вигляді зловживання монополюним (домінуючим) становищем на ринку послуг з водовідведення (приймання стічних вод) в межах **«Інформація доступ до якої обмежено»**, де розташовані каналізаційні мережі, які знаходяться на балансі (у володінні, користуванні, оперативному управлінні тощо) Товариства та використовуються (експлуатуються) ним для надання таких послуг своїм абонентам (споживачам).

(146) Згідно зі статтею 144 Конституції України органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.

(147) Одним із принципів, на основі яких здійснюється місцеве самоврядування в Україні відповідно статті 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», є законність.

(148) Відповідно до частини третьою статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.

(149) Частиною четвертою статті 24 Господарського кодексу України визначено, що, законом можуть бути встановлені особливості здійснення антимонопольно-конкурентної політики щодо комунального сектора економіки.

(150) Відповідно до частини першої статті 40 Господарського кодексу України державний контроль за дотриманням антимонопольно-конкурентного законодавства, захист інтересів підприємців та споживачів від його порушень здійснюються Антимонопольним комітетом України відповідно до його повноважень, визначених законом.

(151) Згідно зі статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» забороняються дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), що полягають у схиленні суб'єктів господарювання, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю до порушень законодавства про захист економічної конкуренції, створенні умов для вчинення таких порушень чи їх легітимації.

(152) Таким чином, дії ВО КМР (КМДА), які полягають у затвердженні розпорядженням від 12.10.2011 №1879 Правил № 1879, положеннями яких передбачено обов'язки абонентів (споживачів) отримати у ПрАТ «АК «Київводоканал» умови на скид стічних вод у міську

каналізацію, подовжувати строк їх дії та сплачувати в п'ятикратному розмірі тариф на послуги з водовідведення за весь період їх відсутності (у тому числі за відсутності змін у водовідведенні [обсягах скидання стічних вод] після закінчення строку їх дії), містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 7 статті 50 та статті 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді легітимації порушення ПрАТ «АК «Київводоканал» законодавства про захист економічної конкуренції на ринку послуг з водовідведення (приймання стічних вод) в межах «Інформація доступ до якої обмежено», де розташовані каналізаційні мережі, які знаходяться на балансі (у володінні, користуванні, оперативному управлінні тощо) Товариства та використовуються (експлуатуються) ним для надання таких послуг своїм абонентам (споживачам).

У зв'язку з наведеним та керуючись статтями 7, 12¹ та 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 36 та 37 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року за № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами), пунктом 2 розділу II, пунктом 9 розділу VI та пунктом 1 розділу VII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 06 травня 1994 року за № 90/299 (зі змінами та доповненнями), адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Розпочати розгляд справи за ознаками вчинення виконавчим органом Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (ідентифікаційний код юридичної особи «Інформація доступ до якої обмежено»; «Інформація доступ до якої обмежено») порушення, передбаченого статтею 17 та пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді легітимації порушення приватним акціонерним товариством «Акціонерна компанія «Київводоканал» законодавства про захист економічної конкуренції на ринку послуг з водовідведення (приймання стічних вод) в межах «Інформація доступ до якої обмежено», де розташовані каналізаційні мережі, які знаходяться на балансі (у володінні, користуванні, оперативному управлінні тощо) приватного акціонерного товариства «Акціонерна компанія «Київводоканал» та використовуються (експлуатуються) ним для надання таких послуг своїм абонентам (споживачам).

2. Доручити збирання та аналіз доказів у справі Третьому відділу досліджень та розслідувань.

Голова адміністративної колегії –
в.о. голови відділення

Андрій КАШНІКОВИЧ